

Adroddiad i'r: Pwyllgor Craffu Cymunedau

Dyddiad y Cyfarfod: 13 Medi 2012

Awdur yr Adroddiad: Cydgysylltydd Craffu

Teitl: Rhaglen Gwaith Craffu

1. Beth yw byrdwn yr adroddiad?

Mae'r adroddiad yn cyflwyno rhaglen waith ddrafft y Pwyllgor Craffu Cymunedau i'r dyfodol, i'r aelodau ei hystyried.

2. Pam cyflwyno'r adroddiad hwn?

Gofyn i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei raglen o waith i'r dyfodol a diweddarau'r aelodau ar faterion perthnasol.

3. Beth yw'r argymhellion?

Bod y Pwyllgor:

- 3.1 yn ystyried yr wybodaeth a gyflwynwyd ac yn cymeradwyo, diwygio neu newid ei raglen waith fel y tybia'n briodol; a
- 3.2 yn enwebu cynrychiolydd, a dirprwy gynrychiolydd, i wasanaethu ar y Grŵp Cydraddoldeb Corfforaethol.

4. Manylion yr adroddiad

- 4.1 Mae Etthygl 6 Cyfansoddiad y Cyngor yn pennu amodau cyfeirio, swyddogaethau ac aelodaeth pob Pwyllgor Craffu, tra bo rheolau trefniadaeth pwyllgorau craffu i'w gweld yn Rhan 4 y Cyfansoddiad.
- 4.2 Mae Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn gofyn i'r pwyllgorau craffu baratoi ac adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Trwy adolygu a blaenoriaethu materion, gall yr aelodau sicrhau bod y rhaglen waith yn cyflwyno agenda a arweinir gan yr aelodau.
- 4.3 Am nifer o flynyddoedd, bu'n arferol yn Sir Ddinbych i bwyllgorau craffu gyfyngu nifer yr adroddiadau a ystyrir ym mhob cyfarfod i bedwar ar y mwyaf ynghyd ag adroddiad rhaglen waith y Pwyllgor ei hunan. Amcan yr agwedd hon yw hwyluso trafodaeth fanwl ac effeithiol ar bob pwnc.
- 4.4 Gofynnir felly i'r Pwyllgor ystyried ei raglen waith ddrafft ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol, fel y manylir yn atodiad 1, a chymeradwyo, diwygio neu newid y rhaglen fel y tybia'n briodol gan gymryd i ystyriaeth:
 - faterion a godwyd gan aelodau'r Pwyllgor

- materion a gyfeiriwyd ato gan Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu
- perthnasedd blaenoriaethau'r Pwyllgor / y Cyngor / y gymuned
- Cynllun Corfforaethol y Cyngor ac Adroddiad Blynyddol y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol
- baich gwaith y cyfarfod
- amseroldeb
- canlyniadau
- materion allweddol a gwybodaeth i'w chynnwys mewn adroddiadau
- trefnu pynciau addysg sy'n gofyn am bresenoldeb aelodau cyfetholedig statudol addysg
- swyddogion a/neu Aelodau Arweiniol y Cabinet y dylid eu gwahodd (ac ystyried os yw eu presenoldeb yn angenrheidiol neu a fyddai'n ychwanegu gwerth)
- cwestiynau i'w holi i swyddogion / Aelodau Arweiniol

4.5 At hyn, wrth ystyried eitemau i'w cynnwys ar y rhaglen waith yn y dyfodol, efallai y bydd yr aelodau yn ei chael yn ddefnyddiol ystyried y cwestiynau canlynol wrth benderfynu ar addasrwydd pwnc i'w gynnwys ar y rhaglen waith:

- beth yw'r pwnc?
- pwy yw'r rhanddeiliaid?
- beth sy'n cael ei ystyried mewn man arall
- beth y mae angen i'r pwyllgor craffu ei wybod, a
- phwy allai gynorthwyo?

4.6 Fel y crybwyllwyd ym mharagraff 4.2 uchod, mae Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn gofyn i bwyllgorau craffu baratoi ac adolygu rhaglen o'u gwaith at y dyfodol. I gynorthwyo gyda'r broses o flaenoriaethu adroddiadau, os yw swyddogion o'r farn bod y pwnc yn haeddu amser i'w drafod ar agenda fusnes y Cyngor, mae angen iddynt wneud cais ffurfiol i'r Pwyllgor ystyried derbyn adroddiad ar y pwnc hwnnw. Gwneir hyn trwy gyflwyno 'ffurflen gynnig' sy'n esbonio pwrpas, pwysigrwydd a chanlyniadau posibl materion a awgrymir. Nid oes ffurflenni cynnig o'r fath wedi eu derbyn i'w hystyried yn y cyfarfod hwn.

4.7 Trosgrwyddo eitem o Pwyllgor Craffu Perfformiad

Yn ei gyfarfod ar 26 Gorffennaf, gofynnodd y Pwyllgor Craffu Perfformiad i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau gymryd cyfrifoldeb am graffu ar gytundeb tenantiaeth a llawlyfr drafft newydd Sir Ddinbych, gan ei fod o'r farn bod yr eitem hon yn dod yn well dan gylch gorchwyl y Pwyllgor Craffu hwn nag un y Pwyllgor Craffu Perfformiad. Mae'r eitem wedi ei doddi dros dro ar raglen cyfarfod mis Hydref, gweler Atodiad 1. Gofynnir i'r Aelodau ystyried y cais hwn a'r pwysau posibl ar raglen fusnes cyfarfod mis Hydref.

- 4.8 Blaenraglen Waith y Cabinet
Wrth benderfynu ar eu rhaglen o waith i'r dyfodol, mae'n ddefnyddiol i bwyllgorau craffu ystyried rhaglen o waith y Cabinet i'r dyfodol. I'r pwrpas hwn, atodir copi o flaenraglen waith y Cabinet fel Atodiad 2.
- 4.9 Cynnydd ar Benderfyniadau Pwyllgor
Mae tabl yn crynhoi penderfyniadau'r Pwyllgor ac yn hysbysu'r aelodau ar y cynnydd wrth eu cyflawni ynghlwm fel Atodiad 3 i'r adroddiad hwn.

Gweithgor Gostyngiadau i'r Gwasanaeth Bws

- 4.10 Yn ei gyfarfod ar 14 Mehefin, penderfynodd y Pwyllgor sefydlu gweithgor i ystyried canlyniadau ymarfer ymgynghori a ymgwymerwyd gyda thrigolion, teithwyr a chymunedau ar ostyngiadau posibl i'r gwasanaeth bws yng ngoleuni gostyngiadau cyllid gan Lywodraeth Cymru. Cyfarfu'r Gweithgor hwn ar 2 Awst ac mae nodiadau'r cyfarfod hwnnw i'w gweld yn atodiad 4 i'r adroddiad hwn. Adroddir ar ganfyddiadau ar argymhellion y Gweithgor i'r Cabinet ar 25 Medi.

5. Penodi Cynrychiolwyr Pwyllgor ar Grwpiau a Byrddau'r Cyngor

- 5.1 O bryd i'w gilydd, gofynnir i'r Pwyllgor benodi cynrychiolwyr o blith ei aelodau i wasanaethu ar Fyrddau a Grwpiau'r Cyngor. Bydd yr aelodau'n cofio iddynt gael cais i enwebu nifer o gynrychiolwyr yn nau gyfarfod cyntaf y Pwyllgor i wasanaethau ar amrywiol Fyrddau a Grwpiau'r Cyngor.
- 5.2 Ar 27 Gorffennaf, anfonwyd ebost at holl aelodau'r Pwyllgor yn gofyn iddynt fynegi diddordeb mewn gwasanaethu fel cynrychiolydd y Pwyllgor ar Grŵp Cydraddoldeb Corfforaethol y Cyngor. Roedd y neges hefyd yn gofyn i aelodau fynegi diddordeb os oeddynt yn dymuno cael eu hystyried fel dirprwy gynrychiolydd y Pwyllgor ar y Grŵp hwn. Adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn ni dderbyniwyd unrhyw fynegiannau o ddiddordeb ar gyfer y swyddi hyn. Gofynnir i'r Pwyllgor felly enwebu cynrychiolydd a dirprwy gynrychiolydd i wasanaethu ar y Grŵp Cydraddoldeb Corfforaethol.

6. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd gwaith craffu effeithiol yn cynorthwyo'r Cyngor o ran cyflawni ei flaenoriaethau corfforaethol yn unol ag anghenion y gymuned a dymuniadau trigolion. Bydd datblygu ac adolygu rhaglen waith gydgyssylltiedig yn cynorthwyo'r Cyngor gyda monitro ac adolygu materion polisi.

7. Beth fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio gwasanaethau eraill?

Efallai y bydd angen i'r gwasanaethau ddyrannu amser swyddog i gynorthwyo'r Pwyllgor gyda'r camau a nodwyd yn y rhaglen waith i'r

dyfodol, a chydag unrhyw gamau a all ddeillio ar ôl ystyried yr eitemau hynny.

8. Pa ymgynghori a fu?

Nid oes angen ymgynghori ar gyfer yr adroddiad hwn. Fodd bynnag, mae'r adroddiad ei hunan a rhoi ystyriaeth i'r rhaglen waith i'r dyfodol yn cynrychioli proses ymgynghori gyda'r Pwyllgor mewn perthynas â'i raglen o waith i'r dyfodol.

9. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y medrwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes unrhyw risgiau wedi eu hadnabod mewn perthynas ag ystyried rhaglen waith y Pwyllgor i'r dyfodol. Ond, trwy adolygu ei raglen o waith i'r dyfodol yn rheolaidd, gall y Pwyllgor sicrhau bod meysydd risg yn cael eu hystyried a'u harchwilio pan gânt eu hadnabod, a gwneud argymhellion gyda golwg ar ddelio â'r risgiau hynny.

10. Pŵer i gymryd y penderfniad

Mae erthygl 6.3.7 Cyfansoddiad y Cyngor yn nodi bod angen i bwyllgorau craffu'r Cyngor baratoi ac adolygu rhaglen o'u gwaith i'r dyfodol.

Swyddog Cyswllt: Cydgysylltydd Craffu
Ffôn: (01824) 712554
Ebst: dcc_admin@denbighshire.gov.uk